

Llamborda Stolpersteine de Josep Agustí

Cubelles

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: c. Sant Antoni, 31
Emplaçament: A la vorera, davant del portal del c. Sant Antoni, 31
Alçada: 17

Coordenades:

Latitud: 41.20891
Longitud: 1.67552
UTM Est (X): 388960
UTM Nord (Y): 4562794

Classificació

Número de fitxa: 08074 - 116
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle: XXI
Any: 2019
Autoria de l'element: Gunter Demnig
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Cubelles
Autoria de la fitxa: Xavier Esteve i Gràcia
Data de registre de la fitxa: dv., 31/05/2019 - 02:00

Descripció

La llamborda Stolpersteine en record de Josep Agustí Bombui "Tit", s'emplaça encastada a la vorera davant del portal de cal Tit (C. Sant Antoni, 31). Es tracta d'una llamborda elaborada artesanalment per l'artista alemany Gunter Demnig. Mesura 10 x 10 cm i consisteix en un cub de formigó cobert d'una fulla de llautó en el que hi consten les dades de l'homenatjat. Concretament, seguint una disposició que es repeteix en totes les llambordes, hi figura la inscripció "Aquí visqué - Josep - Agustí Bombui -- nascut 1896 - exiliat - deportat 1940 - Mathausen - assassinat 29.11.1941 - Gusen".

Actualment (2019), hi ha més de 60.000 llambordes Stolpersteine col·locades a més 1.800 ciutats d'una vintena de països. Cada llamborda és única i precisament es realitza de manera especial a mà, com a gest de respecte i humanitat

Història

Josep Agustí Bombui, conegut com a "Tit", va néixer a Almassora el 28 de desembre 1896. De jove, després d'una etapa residint a França es va traslladar a Cubelles. Treballà a l'antiga cimentera Griffi de Vilanova i la Geltrú. Durant la Guerra Civil formà part del Comitè de Defensa local. Abans del final de la guerra en Josep Agustí s'exilià a França on fou internat al camp de refugiats de Frontstalag 184 Angulema, a l'oest d'Occitània. Com a conseqüència dels acords a tres bandes entre el règim franquista, el règim col·laboracionista de Vichy i l'Alemanya nazi, Agustí, juntament amb 926 republicans més -dones, nens i gent gran- va ser enviat al camp de treballs forçats i extermini de Mathausen en el conegut com "Comboi dels 927". Fou ser el primer enviament massiu de deportats civils als camps nazis, abans que els jueus, gitanos o russos. Entrà a Mathausen el 24 d'agost de 1940 on rebé el número 3923. La causa al·legada per al seu internament fou que era un Rotspanier "roig espanyol". De seguida, com tots els homes de més de 10 anys del comboi, començà a treballar en règim d'esclavatge a les pedreres que proveïen de material per a la construcció i l'ampliació d'altres camps de treball i extermini. Molts moriren durant l'hivern d'aquell any, per les dures condicions i per les vexacions i assassinats indiscriminats per part de les SS. El 24 de gener de 1941 Agustí fou traslladat al camp de Gusen, satèl·lit del primer, junt amb molts altres republicans catalans. Allà rebé el número 8977. Segons consta a la seva fitxa de defunció hi morí el 29 de novembre de 1941 a l'edat de 44 anys, com a conseqüència d'una pericarditis (causa usada freqüentment per ocultar altres causes de mort).

L'acte de col·locació de la llamborda per part de l'artista Gunter Demnig es va fer el dia 20 d'abril de 2019

Bibliografia

MARTÍNEZ, X.; VIDAL, J. (2009) Els anys de la postguerra i l'auge turístic a Cubelles (1939-1970). De la repressió a l'especulació. Cubelles: Ajuntament de Cubelles.

